

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

2FL409 Specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan, 7,5 högskolepoäng

2FL409 Special Educational Approach in Pre-school, 7.5 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2020-02-05

Senast reviderad 2023-02-13 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Redaktionella ändringar samt litteraturrevidering.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2023

Förkunskaper

1FL401 Förskolan - barns första skola 15 hp

1FL402 Lek, lärande och omsorg i förskolan 15 hp

1FL004 Estetiska läroprocesser i förskolan 7,5 hp

1FL005 Språkutveckling och litteracitet i förskolan 15 hp

1FL408 Förskolebarns läsande och skrivande 7,5 hp

1FL026 VFU i förskolan – period I 7,5 hp

eller motsvarande

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- jämföra specialpedagogiska perspektiv och dess teoretiska utgångspunkter
- problematisera och kritiskt värdera samverkan med andra aktörer i syfte att främja barns omsorg, utveckling, lek och lärande på individ-, grupp- och organisationsnivå i förskolan
- problematisera hur barns livsvillkor och lärandemiljöer kan påverka förskolebarnets utveckling av identitet, samspels- och kommunikationsförmåga,

med fokus på barn i behov av särskilt stöd

- formulera en idé utifrån kursens teoribildning där alla barns delaktighet i förskolans verksamhet beaktas
- definiera och redogöra för det professionella förskolläraryrket utifrån ett relationellt perspektiv där begreppen normalitet och avvikelse särskilt uppmärksammas

Innehåll

I kursen behandlas specialpedagogiska perspektiv och teoribildning. Mot denna bakgrund uppmärksammas pedagogiska strategier där bland annat lekens betydelse är central för att möta barns olikheter och varierande förutsättningar ur ett inkluderande perspektiv.

I kursen diskuteras samverkan med andra aktörer, såsom exempelvis specialpedagoger, logoped, hörselpedagoger, i syfte att främja alla barns omsorg, utveckling och lärande. I kursen skapas förutsättningar att utveckla en didaktisk och yrkesetisk kompetens där ett relationellt perspektiv på individ-, grupp- och organisationsnivå uppmärksammas. Dessutom uppmärksammas betydelsen av att vårdnadshavarens förtroende för verksamheten utvecklas och utgör ett positivt stöd för alla barn i förskolans verksamhet. Utöver detta problematiseras begreppen normalitet och avvikelse.

I kursen behandlas hur barn utvecklar sin identitet, sin förmåga att samspela och kommunicera samt hur genus/klass/etnicitet påverkar barns villkor för delaktighet och utveckling. I kursen uppmärksammas olika former av funktionsnedsättningar, såsom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar NPF, utsatta barns livsvillkor och betydelsen av att förskolan erbjuder en trygg miljö som utmanar och lockar till lärande, lek och aktivitet.

Professionsbas och professionell progression

I kursen fokuseras förskollärares professionella förhållningssätt i relation till uppdraget att möta alla barn utifrån skiftande livsvillkor. Genom att ta del av aktuell forskning, annan relevant litteratur och samtal med verksamma förskollärare skapas förutsättningar för studenten att fördjupa förståelsen för vad det innebär att arbeta i förskolans verksamhet. Detta för att främja alla barns utveckling och lärande på individ-, grupp- och organisationsnivå utifrån ett specialpedagogiskt perspektiv. Förmågan att samverka med andra aktörer problematiseras genom att betona en helhetssyn på barnets situation och behov utifrån ett relationellt perspektiv.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Studenten ges möjlighet att genomföra en intervju där forskningsetiska principer beaktas, för att förstå hur informantens utsagor kan bearbetas och analyseras utifrån teoretiska begrepp samt redovisas med betoning på pedagogiska implikationer. Studenten stimuleras att utveckla ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt där betydelsen av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppmärksammas, vilket examineras genom att en vision formuleras kring hur förskolans verksamhet kan arbeta för att främja alla barns utveckling och delaktighet.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i arbetsformer såsom föreläsningar, obligatoriska seminarier, fältstudier, professionsportfolio och gruppaktiviteter.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom en muntlig gruppuppgift, två seminarier och en individuell muntlig examination.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

För betyget Väl godkänd krävs att studenten erhållit betyget Väl godkänd på den avslutande muntliga examinationen.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet: Kursen överlappar: 2FL009 UVK-kurs: Specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan, 7,5 hp

Kurslitteratur och övriga läromedel

Arnér, Elisabeth. (2009). *Barns inflytande i förskolan – en fråga om demokrati*. Lund: Studentlitteratur, (96 s). ISBN 9789144053325

Denscombe, Martyn. (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur, (valda delar, ca 40 s). ISBN: 9789144122885.

Jensen, Mikael & Harvard, Åsa (2009). *Leka för att lära: utveckling, kognition och kultur*. Lund: Studentlitteratur, (valda delar, ca 80 s). ISBN 978-91-44-05151-2.

Karlsudd, Peter (2011). *Sortering och diskriminering eller inkludering*. Specialpedagogiska rapporter och notiser, nr 6. Höskolan Kristianstad, (27 s).

Lutz, Kristian. (senaste upplagan). *Specialpedagogiska aspekter på förskola och skola. Möte med det som inte anses LAGOM*. Stockholm: Liber AB, (139 s).

Ohlsson, Maria. (2022). *Ett specialpedagogiskt förhållningssätt i förskolan. Förståelse, bemötande och pedagogiska strategier*. Lund: Studentlitteratur AB. (valda delar, ca 100 s). ISBN 978-91-44-15300-1.

Palla, Linda (2021). *Specialpedagogik i förskola - Grundläggande huvudsaker och reflekterande djupdykningar*. Lund: Studentlitteratur AB, (281 s). ISBN: 978-91-44-15126-7.

Sandberg, Anette (red.). (senaste upplaga). *Med sikte på förskolan – barn i behov av stöd*. Lund: Studentlitteratur, (306 s).

Sandberg, Anette & Ottosson, Linda (2010). Pre-school teachers', other professionals', and parental concerns on cooperation in pre-school - All around children in need of special support: The Swedish perspective. *International Journal of Inclusive Education* 14(8), 741-754.

Valbar skönlitteratur till kursmomentet funktionsnedsättning (ca 200 s).

Vetenskapliga artiklar inom det specialpedagogiska forskningsområdet tillkommer (ca 60 s).